

ПРО СТАТИСТИЧНІ ІНДИКАТОРИ ВИМІРЮВАННЯ СТАЛОСТІ РОЗВИТКУ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ У ДОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Дарія Полюга¹, Ауріка Миронюк²

Львівський національний університет імені Івана Франка,
79008, м. Львів, просп. Свободи, 18

¹e-mail: dariya.polyuha@lnu.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1785-9239>

²e-mail: aurika.myronyuk@lnu.edu.ua, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3645-7243>

Анотація. *Громадянське суспільство є невід'ємною складовою демократичної держави. Попри створення фундаменту законодавчої бази в Україні, яка забезпечує дотримання принципу відкритості та прозорості у діяльності органів влади та держави в цілому, запровадження цих норм, моніторинг та оцінка їх виконання мають певні недоліки та прогалини. Метою статті є оцінка сталості розвитку громадянського суспільства в Україні у довоєнний період в цілому, аналіз відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади та громадських об'єднань. У дослідженні використано загальнонаукові методи аналізу і синтезу, статистичні методи аналізу динаміки і просторових порівнянь, графічної візуалізації для відображення отриманих результатів досліджень.*

Проаналізовано ступінь розвитку громадянського суспільства в Україні у довоєнний період за низкою міжнародних показників, розглянуто індикатори відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади та громадських об'єднань, як ключові чинники сталості розвитку громадянського суспільства. Проведено міжнародні порівняння для оцінки наближення України у розвитку громадянського суспільства до рівня Європейських країн. Запропоновано методологічні підходи до побудови комплексного оцінювання та моніторингу відкритості органів державної влади та громадських організацій, а також шляхи розвитку інститутів громадянського суспільства.

Ключові слова: *відкритість і прозорість діяльності органів влади, громадські об'єднання, розвиток громадянського суспільства.*

Постановка проблеми. Розвиток громадянського суспільства посідає одне з ключових місць серед завдань, які стоять перед Україною як незалежною демократичною державою. Державна політика у цій сфері зосереджується передусім на забезпеченні максимальної відкритості та прозорості, що проявляється у підзвітності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування перед громадянами, а також у створенні сприятливих умов для формування та ефективного функціонування інститутів громадянського суспільства. Важливою складовою є й громадський контроль за

діяльністю владних структур, а також зростання впливу громадських інституцій на ухвалення та реалізацію управлінських рішень.

Аналіз рівня сталості громадянського суспільства у довоєнні роки, а також оцінка відкритості та прозорості роботи органів влади та громадських об'єднань дають можливість окреслити подальші орієнтири демократичного розвитку. Це створює підґрунтя для зміцнення демократичних процесів і допомагає усунути бар'єри, що перешкоджають повноцінному розвитку громадянського суспільства в Україні в майбутньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У роботах як українських, так і зарубіжних дослідників значне місце займає вивчення взаємодії між органами влади та інститутами громадянського суспільства. Цю тематику розглядали, зокрема, О. Бабінова, А. Баровська, С. Верба, П. Возняк, Н. Дембіцька, Я. Жаліло, Г. Зеленько, М. Кармазіна, Б. Кістяківський, А. Колодій, О. Корнієвський, О. Крутий, П. Манжола, В. Нанівська, О. Фісун, В. Яблонський та інші.

Серед новітніх наукових розвідок особлива увага приділяється дослідженню діяльності організацій громадянського суспільства у реаліях повномасштабної війни [1, 2]. Важливим також є аналіз розвитку громадянського суспільства й проблеми «дефіциту демократії» у контексті тридцятиріччя незалежності України, здійснений Ю. Шайгородським [3]. На необхідності переосмислення фундаментальних принципів взаємодії держави та громадянського суспільства наголошують О. Корнієвський, О. Дем'яненко та С. Сенча [4, 5, 7].

Попри значний науковий інтерес до теми формування громадянського суспільства, багато аспектів і досі залишаються недостатньо висвітленими. Зокрема, потребують подальшого розвитку методологічні підходи до створення комплексної системи оцінювання та моніторингу відкритості органів державної влади й громадських організацій, а також визначення ефективних шляхів зміцнення інститутів громадянського суспільства.

Постановка завдання. Метою цієї статті є здійснення оцінки рівня сталості розвитку громадянського суспільства в Україні у довоєнний період, а також аналіз ступеня відкритості й прозорості діяльності органів виконавчої влади та громадських об'єднань напередодні початку повномасштабних бойових дій.

У процесі дослідження було застосовано загальнонаукові методи аналізу та синтезу, статистичні інструменти для вивчення динаміки та проведення просторових порівнянь, а також методи графічної візуалізації для наочного подання отриманих результатів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розвинене громадянське суспільство є необхідною умовою ефективного демократичного врядування, адже воно сприяє захисту як індивідуальних, так і колективних прав громадян, а також забезпечує підзвітність влади перед суспільством. Нормативною основою для забезпечення відкритості та створення механізмів реалізації права кожної особи на доступ до публічної інформації виступають Конституція України та Закон України «Про доступ до публічної інформації».

Після набуття чинності Закону України «Про доступ до публічної інформації» органи виконавчої влади активізували свою діяльність у напрямі організаційного забезпечення

доступу до публічної інформації. Вони регулярно публікують і надають відомості про свою роботу та ухвалені рішення; систематизують документи, що перебувають у їхньому розпорядженні, а також ведуть облік запитів громадян; облаштовують спеціальні місця для ознайомлення з документами або їх копіями; визначають чіткі процедури подання інформаційних запитів. Окрім того, значна увага приділяється проведенню інформаційно-роз'яснювальної роботи, спрямованої на інформування населення про законодавчо гарантовані права [8].

Упродовж періоду з 9 травня 2020 року до вересня 2021 року органи виконавчої влади отримали понад 50 тисяч запитів на доступ до публічної інформації (див. рис. 1).

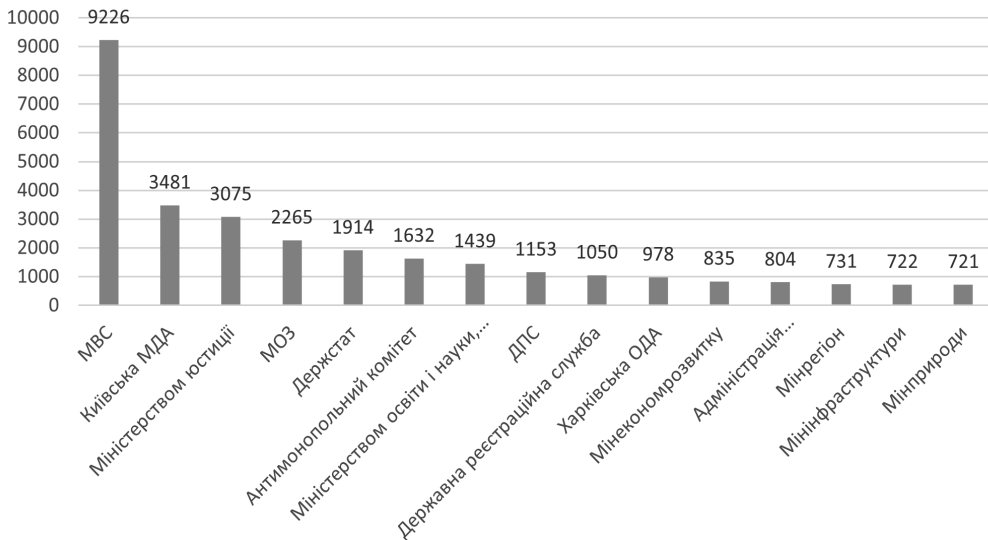

Рис. 1. Органи виконавчої влади з найбільшою кількістю запитів на інформацію
(за період з 9 травня 2020 року по вересень 2021 року)
Джерело: побудовано авторами на основі [9]

Динаміка зростання або скорочення кількості створених і легалізованих громадських об'єднань та інших форм громадської активності є одним із важливих індикаторів стану розвитку громадянського суспільства в Україні [10]. За інформацією Державної служби статистики України, станом на 1 січня 2021 року в країні було зареєстровано 92 470 громадських організацій, 1 875 громадських спілок, 26 651 релігійну організацію, 28 713 профспілок, 317 творчих спілок, 19 812 благодійних організацій і 1 649 органів самоорганізації населення.

Упродовж останніх років перед повномасштабною війною простежувалася стабільна позитивна тенденція: у 2019 році кількість громадських організацій зросла на 5 994, а у 2020 році – ще на 5 011. Таке збільшення свідчить про активне формування й зміцнення громадянського суспільства у довоєнний період [12].

Міжнародні інституції значною мірою підтримували діяльність громадських організацій, нарощуючи обсяги фінансування. Натомість ресурси з державного та місцевих бюджетів для цих організацій скоротилися, тому їхня фінансова спроможність загалом залишалася на приблизно незмінному рівні.

Одним із ключових індикаторів, що все ще потребує суттєвого покращення, є індекс корупції. Саме він відображає реальну зацікавленість і готовність органів влади протидіяти корупційним проявам та рівень довіри громадян до відкритості державних інституцій та громадських організацій.

Відповідно до Індексу сприйняття корупції (ICK), який укладає міжнародна антикорупційна організація Transparency International на основі експертних оцінок підприємців та аналітиків, у 2024 р. Україна посіла 105-те місце серед 180 країн світу, піднявшись із 117-ї позиції, яку займала за результатами 2020 року (див. табл. 1).

Попри певний прогрес, чинна методологія вимірювання корупційних ризиків у діяльності органів влади потребує оновлення та доопрацювання. Особливо актуальним є запровадження більш ефективних механізмів відповідальності, які б реально сприяли зниженню корупційних проявів та підвищенню прозорості державного управління.

Таблиця 1

Індекс сприйняття корупції в окремих країнах світу у 2016–2024 рр.

Місце в рейтингу станом на 2024	Країна	2024	2020	2019	2018	2017	2016
20	Великобританія	71	77	77	80	82	81
53	Грузія	53	56	56	58	59	54
1	Данія	90	88	87	88	88	90
13	Естонія	76	75	74	73	71	70
46	Іспанія	56	62	62	58	57	58
52	Італія	54	51	51	51	50	49
15	Канада	75	77	77	81	82	82
38	Латвія	59	57	56	58	58	56
32	Литва	63	60	60	59	59	59
15	Німеччина	75	80	80	80	81	81
5	Норвегія	81	84	84	84	85	85
53	Польща	53	56	58	58	60	62
43	Португалія	57	61	62	64	63	62
28	США	65	67	69	71	75	74
105	Україна	35	33	30	32	30	29
2	Фінляндія	88	85	86	85	85	89
25	Франція	67	69	69	72	70	69
63	Хорватія	47	47	47	47	47	49
46	Чехія	56	54	56	59	57	58
8	Швеція	80	85	85	85	84	86

Джерело: складено авторами на основі [11]

Як видно з таблиці 1, упродовж останніх довоєнних років Україна демонструвала певне, хоча й незначне, поліпшення позицій у Індексі сприйняття корупції. Водночас, порівняно з більшістю європейських держав, цей показник залишається низьким, що свідчить про недостатню результативність антикорупційної політики. Низькі оцінки індексу негативно позначаються на рівні довіри громадян до державних інституцій та фактично підривають принцип відкритості й підзвітності влади. Тому для України вкрай важливим є впровадження дієвих інструментів протидії корупції, здатних підсилити довіру суспільства як до органів державної влади, так і до інших інститутів громадянського суспільства. При цьому варто орієнтуватися на країни Північної Європи, які стабільно входять до десятки держав із найвищими показниками сприйняття доброчесності.

Для оцінювання ступеня розвитку громадянського суспільства застосовується «Індекс сталості громадянського суспільства» (CSOSI) [8]. Він охоплює сім ключових компонентів, що визначають стан і перспективи громадського сектору: організаційну спроможність, правове середовище, фінансову спроможність, адвокацію, надання послуг, секторальну інфраструктуру та публічний імідж. Індекс дозволяє комплексно оцінити сильні та слабкі сторони розвитку інституцій громадянського суспільства, а також простежувати зміни в динаміці та між країнами.

Попри низку несприятливих обставин – пандемію COVID-19, зміну уряду, триваючу війну на сході країни – показники CSOSI у 2020 році в Україні наблизилися до рівня високої стійкості. Це свідчить про збереження позитивних тенденцій, що формувалися впродовж приблизно двадцяти років. До прикладу, Індекс сталості розвитку громадянського суспільства за підсумками 2020 року за складовими становив: організаційна спроможність – 3,1; правове середовище – 3,5; фінансова стійкість – 4,0, адвокація – 2,3; надання послуг – 3,2; секторальна інфраструктура – 3,2 та публічний імідж – 3,3 [8]. За умов збереження або посилення оптимістичних чинників країна могла б досягти повного переходу до категорії високої стійкості. Активна фаза повномасштабних бойових дій суттєво впливає на ці процеси й створює нові виклики для розвитку громадянського суспільства. Проте, впродовж 2022-2024 років показники CSOSI незначно покращилися, зокрема за підсумками 2024 року маємо такі результати: організаційна спроможність – 2,9; правове середовище – 3,3; фінансова стійкість – 3,7, адвокація – 2,1; надання послуг – 2,9; секторальна інфраструктура – 3,0 та публічний імідж – 2,9 [8].

Значення інтегрального показника стану організацій громадянського суспільства у 2020 році становить 3,2, що загалом вказує на відносну стабільність сектору (для порівняння – у 2024 році – 3,0). Водночас для повнішого розуміння характеру змін необхідно розглянути динаміку цього індикатора упродовж довоєнних років (див. рис. 2), адже саме вона дозволяє простежити основні тенденції його розвитку.

Як свідчить динаміка індексу, упродовж досліджуваного періоду простежувалося поступове посилення позитивних тенденцій. Попри те, що в останні роки значних коливань не зафіксовано, Україна демонструє наближення до середньоєвропейських показників за цим індикатором, що свідчить про стабільне зміцнення організацій громадянського суспільства.

Таблиця 2

**Індекс сталості організацій громадянського суспільства (CSOSI)
у країнах центральної та східної Європи, 2020 р.**

Країна	CSOSI	Правове середовище	Організаційна спроможність	Фінансова стійкість	Адвокація	Надання послуг	Секторальна інфраструктура	Публічний імідж
Естонія	2,1	1,9	2,5	2,4	1,8	2,3	1,9	2,0
Литва	2,5	2,1	2,5	3,0	1,7	3,0	2,8	2,1
Чехія	2,6	2,8	2,6	3,1	1,8	2,3	2,7	2,6
Латвія	2,6	2,9	2,9	3,1	1,7	2,3	2,2	2,9
Польща	2,9	3,1	3,0	3,3	3,1	2,4	2,3	2,8
Словаччина	3,0	2,9	3,2	3,6	2,7	2,7	2,9	3,0
Словенія	3,0	2,8	3,1	3,5	2,6	3,1	3,2	3,0
Україна	3,2	3,5	3,1	4,0	2,3	3,2	3,2	3,3
Хорватія	3,4	3,1	3,5	4,6	3,1	3,2	2,9	3,1
Болгарія	3,5	3,4	3,4	4,7	2,8	3,1	2,9	3,8
Вірменія	3,6	2,8	3,3	4,9	2,8	3,7	3,0	3,7
Косово	3,6	3,4	3,7	4,2	3,7	3,6	3,6	3,2
Північна	3,6	3,8	3,6	4,2	3,2	3,4	3,0	4,3
Албанія	3,7	3,7	3,6	4,5	3,2	3,4	3,6	3,7
Румунія	3,7	3,8	3,6	4,4	3,7	3,4	3,0	3,8
Молдова	3,7	4,0	3,6	4,3	3,1	4,1	3,1	4,0
Боснія та Герцеговина	3,8	3,4	3,9	5,0	3,2	3,9	3,6	3,4
Угорщина	3,9	3,9	3,9	4,6	4,3	3,5	3,3	4,2
Грузія	4,0	3,9	3,9	5,0	3,5	4,0	4,1	3,9
Чорногорія	4,0	3,5	4,3	4,8	3,5	4,0	3,6	4,2
Сербія	4,3	4,0	4,0	4,4	4,2	4,1	3,3	4,8
Росія	4,7	6,2	4,4	4,7	4,1	3,8	3,9	4,9
Білорусь	5,5	6,9	4,7	6,4	5,3	5,0	5,0	5,2
Азербайджан	5,9	6,4	6,1	6,4	5,5	5,4	5,8	5,6

Джерело: складено авторами на основі [8]

Індекс сталості організацій громадянського суспільства (CSOSI) в Україні у 2019–2020 рр. утримувався на рівні 3,2 бала, що свідчить про стабільність ключових характеристик сектору. Показник правового середовища також залишався незмінним – 3,5 бала. Хоча в цей період були подані законопроекти, які могли звужити права громадських організацій, водночас спостерігалися й позитивні зрушення: удосконалено

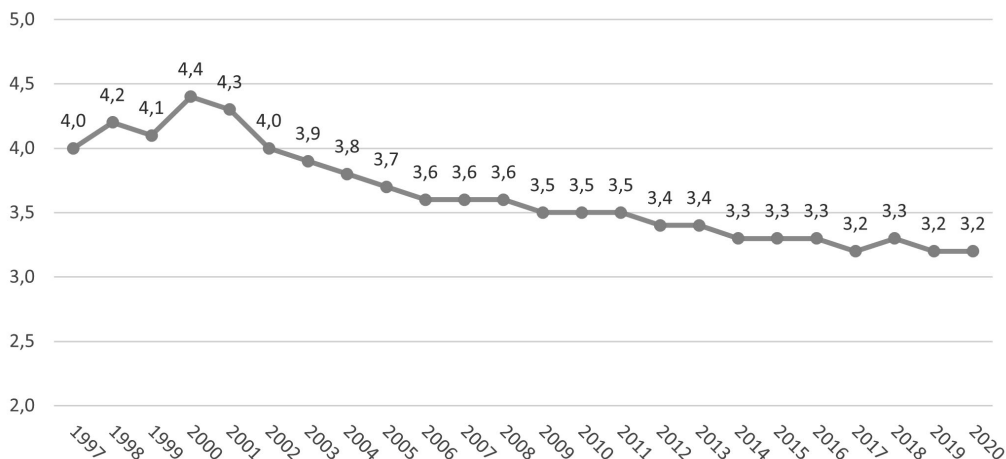

Рис. 2. Динаміка Індексу сталості організацій громадянського суспільства (CSOSI) в Україні в довоєнний період

Джерело: побудовано авторами на основі [8]

податкове законодавство у сфері соціальних послуг і соціального замовлення, створено сприятливі умови для благодійної діяльності та вперше запроваджено вимогу щодо обов'язкового розкриття фінансової звітності всіма юридичними особами.

Міжнародні порівняння (табл. 2) демонструють, що у довоєнний період Україна посідала досить високі позиції, які поступово зближувалися з показниками країн Центральної та Східної Європи.

Таким чином, від моменту здобуття незалежності й до початку повномасштабної військової агресії Україна послідовно рухалася в напрямі зміцнення громадянського суспільства та наближення до європейських стандартів відкритості, доброчесності й несприйняття корупції. Проте, чинний підхід до оцінювання корупційних ризиків у роботі органів влади вже не відповідає сучасним потребам і вимагає суттєвого оновлення та вдосконалення. Особливо важливо переглянути систему відповідальності, зробивши її дієвою та здатною реально впливати на зменшення корупційних практик. Запровадження таких механізмів сприятиме не лише стримуванню порушень, а й підвищенню рівня відкритості та прозорості державного управління загалом.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Аналіз індикаторів сталості розвитку громадянського суспільства засвідчує, що у довоєнний період Україна послідовно прагнула наблизити рівень розвитку громадського сектору до європейських стандартів, роблячи кроки у напрямі підвищення відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади й громадських об'єднань. Водночас аналітична оцінка відкритості влади залишалася недостатньо розвиненою: вона ґрунтувалася на обмеженій кількості показників, а наявні методологічні підходи були фрагментарними. Комплексної та узгодженої методики оцінювання відкритості й прозорості діяльності державних органів і громадських організацій фактично не існувало, що зумовлює потребу у подальших наукових дослідженнях.

Важливим завданням залишається адаптація та впровадження європейських підходів до громадського контролю за діяльністю виконавчої влади та громадських організацій, а також забезпечення справедливого й прозорого розподілу коштів, спрямованих на підтримку програм інститутів громадянського суспільства. Не менш значущими є регулярний моніторинг та оцінювання реалізованих проєктів і заходів, а також підвищення рівня фінансової компетентності громадських організацій.

Складність механізмів отримання соціальних замовлень, обмежений досвід та недостатній рівень професійних навичок у сфері менеджменту часто ускладнюють для цих інституцій налагодження ефективної міжсекторальної співпраці з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, що, в свою чергу, потребує системного вирішення.

Список використаних джерел

1. Стан розвитку громадянського суспільства в Україні у 2023–2024 роках : аналіт. доп. / Ю. Каплан, В. Скворцова, О. Валецький [та ін.] ; за ред. В. Потапенка, Ю. Каплан, Ю. Тищенко, В. Токмана. Київ : НІСД, 2024. 47 с. URL: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.15>.
2. Дослідження проблем та потреб українського громадського сектору в умовах війни : короткий звіт. Київ, 2023. 12 с. URL: https://eef.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/EU_Phoenix_short_conclusions_UA.pdf.
3. Шайгородський Ю. Розвиток громадянського суспільства та проблема «дефіциту демократії». *Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми*. Київ : Ін-т політ. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2021. С. 332–367.
4. Корнієвський О. Українське громадянське суспільство: до оцінки нинішніх спроможностей та перспектив розвитку. *Political science, philosophy, history and sociology: development areas and trends in Ukraine and EU* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Wloclawek, Republic of Poland, Oct. 30–31, 2020). Wloclawek : Baltija Publishing, 2020. Р. 128–132.
5. Дем'яненко О. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні. *Університетські наукові записки*. 2019. № 4. С. 27–37.
6. Андрійчук Т. Державна підтримка розвитку громадянського суспільства в Україні у 2007–2020 роках: стратегічні завдання та механізми реалізації. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*. 2020. № 4 (48). С. 36–42.
7. Сенча С. Інституціональне забезпечення публічно-управлінської діяльності у сфері розвитку громадянського суспільства в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2020. Т. 31 (70), № 4. С. 100–107.
8. Індекс сталості організацій громадянського суспільства. URL: <http://www.ucipr.org.ua>.
9. Прозорі та відкриті органи виконавчої влади – це реальність! *Єдиний веб-портал органів виконавчої влади*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/dostup-do-publichnoyi-informaciyi/rezultati-anketuvannya-organiv-vikonavchoyi-vladi-ta-monitoringu-oficijnih-veb-sajtiv/prozori-ta-vidkriti-organi-vikonavchoyi-vladi-ce-realnist>.
10. Характеристика громадських формувань як інститутів громадянського суспільства : роз'яснення Міністерства юстиції України від 24 січ. 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0016323-11>.
11. Corruption Perceptions Index. Transparency International. URL: <https://www.transparency.org/en/cpi/2021>.
12. Державна служба статистики України : офіц. вебсайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

References

1. Stan rozvytku hromadianskoho suspilstva na Ukraini v 2023–2024 rokakh: analit. dop. [State of civil society development in Ukraine in 2023–2024: analytical supplement] (2024). Retrieved from: <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2024.15>. [in Ukrainian].
2. Doslidzhennia problem ta potreb ukrainskoho hromadskoho sektoru v umovakh viiny. Korotkyi zvit. [Research on problems and needs of the Ukrainian public sector in wartime. Short report] Kyiv, 2023. – 12 s. Retrieved from: https://eef.org.ua/wp-content/uploads/2023/10/EU_Phoenix_short_conclusions_UA.pdf. [in Ukrainian]
3. Shaigorodskiy, Y. (2021). Rozvytok hromadianskoho suspilstva ta problema «defitsytu demokratii» [Development of civil society and the problem of “democracy deficit”]. In *Politychnyi protses u nezalezhnii Ukraini: pidsumky i problemy* (pp. 332–367). Kyiv: Instytut politychnykh i etnonatsionalnykh doslidzhen im. I. F. Kurasa NAN Ukrainy. [in Ukrainian].
4. Korniiievskiy, O. (2020). Ukrainiske hromadianske suspilstvo: do otsinky nynishnykh spromozhnosti ta perspektyv rozvytku [Ukrainian civil society: On assessment of current capacities and development prospects]. In *International scientific and practical conference “Political science, philosophy, history and sociology: development areas and trends in Ukraine and EU”* (pp. 128–132). Wloclawek, Republic of Poland: Baltija Publishing. [in Ukrainian].
5. Demianenko, O. (2019). Derzhavna polityka spriannia rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini [State policy to promote civil society development in Ukraine]. *Universytetski naukovi zapysky: Chasopys Khmelnytskoho universytetu upravlinnia i prava*, (4), 27–37. [in Ukrainian].
6. Andriichuk, T. (2020). Derzhavna pidtrymka rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini u 2007–2020 rokakh: stratehichni zavdannia ta mekhanizmy realizatsii [State support for civil society development in Ukraine in 2007–2020: Strategic tasks and implementation mechanisms]. *Visnyk NTUU “KPI”. Politolohiia. Sotsiolohiia. Pravo*, 4(48), 36–42. [in Ukrainian].
7. Sencha, S. (2020). Instytutsiine zabezpechennia publichno-upravlinskoi diialnosti u sferi rozvytku hromadianskoho suspilstva v Ukraini [Institutional support of public-administrative activity in the sphere of civil society development in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Seriia: Derzhavne upravlinnia*, 31(70)(4), 100–107. [in Ukrainian].
8. Indeks stalosti orhanizatsii hromadianskoho suspilstva [Civil society organizations sustainability index] (2025). Retrieved from: <http://www.ucipr.org.ua>.
9. Prozori ta vidkryti orhany vykonavchoi vlady – tse realist! [Transparent and open executive authorities – it is reality!] (2025). *Yedynyi veb-portal orhaniv vykonavchoi vlady*. Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/gromadskosti/dostup-do-publichnoyi-informatsiyi/rezultati-anketuvannya-organiv-vikonavchoyi-vladi-ta-monitoringu-oficijnih-veb-sajtiv/prozori-ta-vidkriti-organi-vikonavchoyi-vladi-ce-realist>
10. Kharakterystyka hromadskykh formuvan yak instytutiv hromadianskoho suspilstva [Characteristics of public formations as institutes of civil society] (2011). Roziasnennia Ministerstva iustytisii Ukrainy vid 24 sich. 2011 r. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0016323-11>.
11. Transparency International. (2025). *Corruption perceptions index*. Retrieved from: https://www.transparency.org/en/cpi/2021?gclid=Cj0KCQjwyMiTBhDKARI sAAJ9VvFkc4c1Al Pdf5eLeVws0uQltETiqPoJGsLK1swXzGAA3JsiNFTIN0aAu6UEALw_wcB.
12. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine] (2025). Retrieved from: <https://www.ukrstat.gov.ua>.

ON STATISTICAL INDICATORS FOR MEASURING THE SUSTAINABILITY OF CIVIL SOCIETY DEVELOPMENT IN UKRAINE IN THE PRE-WAR PERIOD

Dariya Polyuha¹, Aurika Myroniuk²

*Ivan Franko National University of Lviv,
18 Svobody Ave., Lviv, 79008*

¹*e-mail: dariya.polyuha@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1785-9239>*

²*e-mail: aurika.myroniuk@lnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3645-7243>*

Abstract. Civil society is an integral part of any democratic country. Despite the creation of the legislative foundation framework, that ensures adherence to the principles of openness and transparency in activities of government and the country as a whole, which lays down the necessary prerequisites for the development of civil society, the introduction of these legislation, monitoring and evaluation of their implementation, there are certain shortcomings and gaps.

The purpose of the article is to assess the development of civil society in Ukraine in general, analysis of openness and transparency of executive bodies authorities and public associations.

General scientific methods of analysis and synthesis were employed in the article, along with statistical methods for analyzing dynamics and conducting spatial comparisons, as well as graphical visualization techniques to present the obtained research results.

The article analyzes the degree of development of civil society in Ukraine on a number of international indicators, openness and transparency of executive bodies and public associations indicators, which are considered as key factors in sustainable development civil society. International comparisons were made for evaluation of Ukraine approximation to the level of civil society development of European countries. Methodological approaches to construction are offered for comprehensive assessment and monitoring of openness of state bodies authorities and public organizations, as well as ways to develop institutions civil society.

An analysis of civil society sustainability indicators shows that, in the pre-war period, Ukraine sought to align the development of civil society with European standards and took corresponding steps to increase the openness and transparency of the activities of executive authorities and public associations.

It remains relevant to adopt European best practices in public oversight of the activities of executive authorities and non-governmental organizations, ensure the allocation of funds for the financial support of civil society institution programs, carry out continuous monitoring and evaluation of projects and initiatives, and enhance competencies in financial management.

Keywords: government activity openness and transparency, public associations, development of civil society.

Стаття надійшла до редакції 25.03.2025

Прийнята до друку 25.06.2025